

Пропозиції

Державної податкової служби України

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів» (щодо додаткової підтримки суб'єктів господарювання на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Дубінським Олександром, Струневичем Вадимом та іншими, реєстраційний номер 4421 від 25 листопада 2020 року до першого читання

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів» (щодо додаткової підтримки суб'єктів господарювання на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)) (далі – законопроект) Державною податковою службою України не підтримується.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та інших законів України, якими, зокрема передбачається:

тимчасово, протягом одного року, встановити мораторій на будь-яку зміну розміру ставок податку на додану вартість, що визначені пунктом 193.1 статті 193 Кодексу;

тимчасово, терміном на три місяці, не оподатковувати військовим збором доходи, що визначені об'єктами оподаткування для фізичних осіб – резидентів та фізичних осіб – нерезидентів;

установити мораторій на проведення камеральних, документальних та фактичних перевірок, у тому числі зустрічних звірок, на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця, в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України;

тимчасово, для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах громадського харчування, торговельного і побутового обслуговування населення, які приймають відвідувачів у торговельно-розважальних центрах та закладах розважальної діяльності, спортивних залах, фітнес-центрах, басейнах:

зменшити розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до 11 відсотків;

продовжити дію ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами у разі не сплати за неї чергового платежу.

Щодо тимчасового неоподаткування військовим збором доходів, що визначені об'єктами оподаткування для фізичних осіб – резидентів та фізичних осіб – нерезидентів, зазначаємо, що реалізація пропозицій законопроекту призведе до звуження бази оподаткування військовим збором та зменшення доходів бюджетів від податкових надходжень на 5,8 млрд гривень.

Щодо мораторію на проведення камеральних, документальних та фактичних перевірок, у тому числі зустрічних звірок, на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця, в якому завершується дія

карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України

Статтею 75 Кодексу визначено види перевірок, які мають право проводити контролюючі органи, а саме: камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки.

Отже, зустрічні звірки не є перевітками, і проводяться з метою отримання податкової інформації, необхідної у зв'язку з проведенням перевірок відповідно до вимог пункту 73.5 статті 73 Кодексу та пункту 2 Порядку проведення контролюючими органами зустрічних звірок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1232 (далі – Порядок).

При цьому згідно з пунктом 1 Порядку зустрічна звірка полягає у зіставленні даних, отриманих від платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин, з метою документального підтвердження господарських відносин з платником податків та зборів, а також підтвердження відносин, виду, обсягу і якості операцій та розрахунків, що здійснювалися між ними, для з'ясування повноти їх відображення в обліку платника податків.

На підставі викладеного вважаємо недоцільним застосування зустрічних звірок.

Також згідно з пунктом 76.1 статті 76 Кодексу камеральній перевірці підлягає вся податкова звітність суцільним порядком. Згода платника податків на перевірку та його присутність під час проведення камеральної перевірки не обов'язкова.

Враховуючи, що проведення камеральної перевірки здійснюється виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків, системи електронного адміністрування податку на додану вартість, а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних, даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового та не передбачає присутності платника податків, не пов'язаних зі здійсненням таким платником додаткових дій, вважаємо недоцільним застосування мораторію на камеральні перевірки.

Щодо внесення змін до Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464)

Законопроектом передбачається тимчасово, терміном на три місяці для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах громадського харчування, торговельного і побутового обслуговування населення, які приймають відвідувачів у торговельно-розважальних центрах та закладах розважальної діяльності, спортивних залах, фітнес-центрах, басейнах зменшити розмір ставки єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) до 11 відсотків.

Згідно із запропонованою редакцією вказана норма поширюватиметься на платників єдиного внеску, зазначених у статті 4 Закону № 2464.

До таких платників єдиного внеску належать, зокрема, роботодавці: підприємства, установи та організації, інші юридичні особи, утворені відповідно до законодавства України, незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання та фізичні особи – підприємці, які

використовують працю фізичних осіб; фізичні особи, які забезпечують себе роботою самостійно, та фізичні особи, які використовують працю інших осіб на умовах трудового договору (контракту) тощо. Також до платників єдиного внеску належать фізичні особи – підприємці, у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування; особи, які провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах.

Разом з тим відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону № 2464 єдиний внесок для платників, зазначених у статті 4 цього Закону, встановлюється у розмірі 22 відсотки до визначеної статтею 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску. У разі якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

Згідно зі статтею 24 Закону України від 09 липня 2003 року № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» страховий стаж – період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Отже, у разі зменшення ставки єдиного внеску з 22 відсотків до 11 відсотків та відповідно розміру сплаченого єдиного внеску страхувальниками – роботодавцями за своїх найманих працівників, які є працівниками суб'єктів господарювання у відповідних сферах, такі наймані працівники будуть вимушені фактично отримувати нарахування пенсій за зменшеними розмірами сплаченого єдиного внеску при призначенні пенсій за встановлений період. Аналогічно зазначені умови будуть застосовуватися до суб'єктів господарювання – фізичних осіб – підприємців, які сплачуватимуть єдиний внесок у неповному обсязі.

Також статтею 20 Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування встановлено, що основними джерелами коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування є внески роботодавців і застрахованих осіб.

Таким чином, реалізація вказаних пропозицій призведе до втрат Пенсійного фонду України, що потребуватиме додаткових дотацій із Державного бюджету України.

Щодо внесення змін до Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – Закон № 481)

У законопроекті наведено перелік видів діяльності, при здійсненні яких на суб'єктів господарювання поширюватиметься норма щодо продовження дії ліцензій на роздрібну торгівлю алкогольними напоями і тютюновими виробами у разі несвоєчасної сплати чергового платежу за ліцензією.

При цьому законопроектом не враховано норму статті 15³ Закону № 481, згідно з якою забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів, зокрема у закритих спортивних спорудах.

До того ж норми законопроекту щодо продовження дії ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями закладів громадського харчування врегульовано Законом України від 4 грудня 2020 року № 1071-IX «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Також зазначаємо, що з метою підтримки платників податків на період карантину, стимулювання платників податків до добровільної сплати грошових (податкових) зобов'язань, недопущення виникнення (зростання) податкового боргу прийнято Закон України від 04 грудня 2020 року № 1072-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», який, зокрема, передбачає:

неоподаткування податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток підприємств доходів (матеріальну допомогу, компенсації), отриманих відповідно до Закону України «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;

відстрочення до 29 грудня 2021 року погашення податкового боргу платників податків – фізичних осіб, у тому числі самозайнятих осіб, що у загальній сумі не перевищує 6800 грн;

списання пені та штрафних санкцій у разі самостійної сплати платниками податків податкового боргу за основним платежем протягом 6 місяців з дня набрання чинності Законом (крім визначених Законом випадків);

списання податкового боргу платникам податків у разі, якщо сукупний розмір боргу платника за усіма податками і зборами не перевищує 3060 грн та його не погашено станом на 01 листопада 2020 року;

збільшення порогу обсягу податкового боргу для застосування заходів щодо його стягнення до 3060 грн;

звільнення платників єдиного податку першої групи від сплати цього податку за грудень 2020 року та січень – травень 2021 року.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

Михайло ТИТАРЧУК